

Amikor érzem, hogy elszáll az agyam, szeretek hátradőlni a fotelben és hosszasan bámulok a semmibe, mintha ez lenne az egyetlen dolgom a világon. Ez viszonylag jó érzéssel tölt el, megnyugtató és vegetatívan vidám leszek, mert megszabadulok a felgyülemlett stressztől.

Teljesen szabadnak kell lennem ahhoz, hogy legyek!

Imádom a rondát és az erkölcsöset.

A művészet segít legyőzni a stresszt...

Aztán mindig a háborúra gondolok...

meg a csodára várok...

én vagyok az egyik púpos, a másik törpe...

A gonosz törpe Óriási Művész!

Az Isten Zseni

Annyira kilátástalan minden...

Orálisan kielégülök... Ilyenkor vészhelyzetben Minden-mindennel összefügg...

Szüts Miklós-Váli Dezső

Láttunk egy rossz performance-ot

Hogyan működik a műalkotás: első lépése természetesen a figyelem fölkelése. Teszi ezt a festészet pl. vákuumszerű, hirtelen csönddel (Vermeer), vagy leggyakrabban a szép megmutatásával (Uccello csataképei). Olykor a különössel (Bosch). A téma megtette szerepét: földre tesszük szatyrunkat.

Kibillent köznap gondolkodásunkból. Elfelejtkezünk a szatyorról, sőt magunkról is.

Kell ez, hiszen a körülöttünk-tények rettenetesen elfedik a lényegét. És a logikus-én a legkevésbé alkalmas az univerzum megragadására. A végsőkig próbálkozunk, hiába. Ezért működni kezd az emocionális-alineáris-én.

Már lebegünk. E ritka, ihletett pillanatban hirtelen fölerősödik vágyunk a teljességre. Ívfény villan a két pólus között. Amikor újra föl-emeljük a szatyrot: ugyanaz, de mégsem egészen.

És mit tesz egy rossz performance: figyelemfelkeltésre a szépet stb. kevésnek, korszerűtlennek találja. Sokkhatással dolgozik. Fölrobbantja a síneket. A szerelvény ijedten megáll, mindenki odafigyel. Várjuk, mi történik ezután. Többnyire semmi. A művész meghajtja magát, körbejár és tányéroz. Ez van. Se vigasztalás, se villamospótló autóbusz, semmi. Vége. Nem elég. Akár egy rossz Képcsarnok-beli kép.

Mi tavasszal valóban láttunk egy rossz performance-ot. Röviddel utána, leköltözve a Kecskeméti Alkotóházba órákat, majd fél éjszakákat töltöttünk egymás műtermében, próbálva ezt a számunkra meglehetősen idegen műfajt magunk (és egymás) számára helyére tenni. Honnét induljunk. Egy érvényes „műalkotás”-képletet kellene előállítani. Megtettük (lásd fent). Innét közelítve fogalomról fogalomra mértük be ezt a műfajt, keresve a kizáró okot, ahol fönnakad a hálón. Meghökkenés, a várt eredmény ellenkezőjét kaptuk, nincsen ilyen. Teljes jogú, sőt történelmi formáiban jól bevált műfaj (húsvéti körmenet, Mozart opera). (Mai formáiról nincsen áttekintésünk.) A képlet érvényes rá (is). Persze jól kell csinálni. Várjuk.

Hát ennyi.

1982. 03-05.